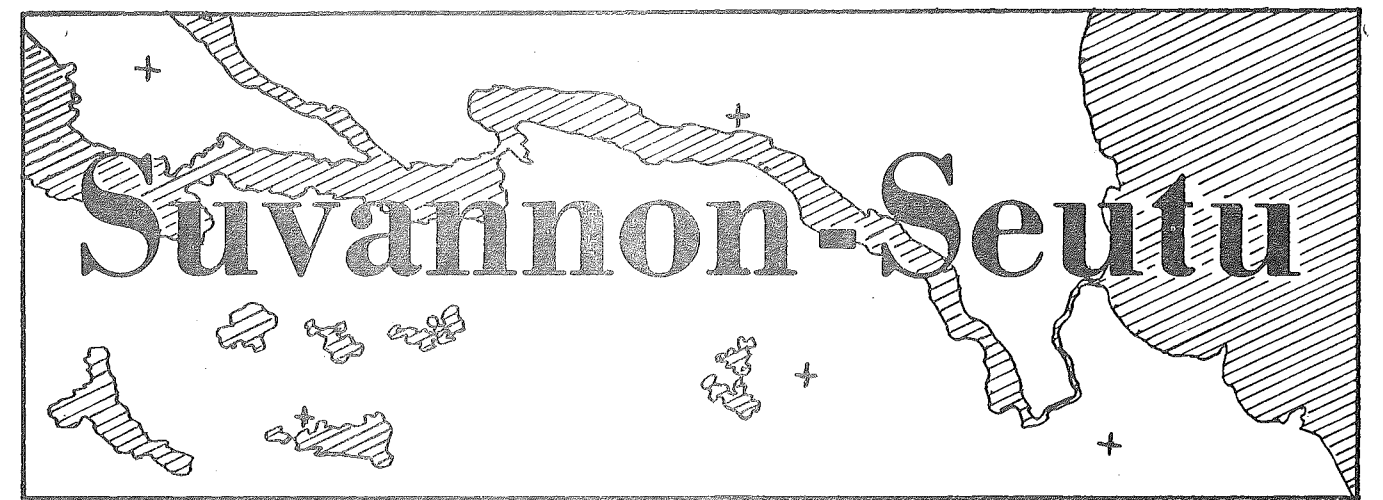
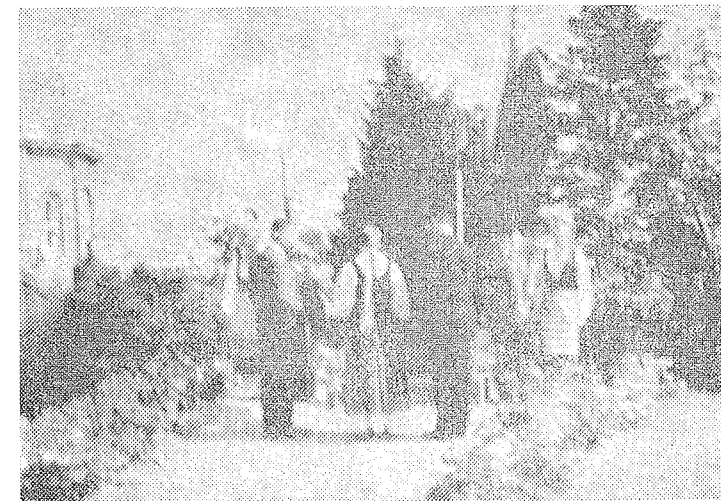

N:o 5 LOKAKUU

Suvanto-Säätiön julkaisema aikakauslehti.
Päätoimittaja Santeri Ollikainen

1960

Seppeleen lasku Pirkkalan kirkkotarhassa olevalle Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkillle. Vartiossa vasemmalta lukien: Seija Rantanen, Lauri Pitkänen, Oskari Jääskeläinen ja Marjatta Pitkänen. Seppeleen laskijat: Vas: Aapro Jääskeläinen, Tellervo Lius ja Arvi Mansikka.

Sakkolan juhla elokuun 7 p:nä Pirkkalassa vietettiin suotuisan sään vallitessa. Se alkoi kirkossa vietettävällä jumalanpalveluksella, missä juhlasaarnan piti ent. Sakkolan kirkkoherra, lääninrovasti Joonas Laurila. Jumalanpalveluksen jälkeen laskettiin seppeleet sankarihaudalle ja Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkillle. Kirkko ja kirkkotarha oli täytynyt entisen Sakkolan seurakuntalaisista, jotka olivat tulleet yhteiseen hartaustilaisuuteen muistoja vaalimaan ja ulkosalle tullessa tuttavien tapaamaan.

Päiväjuhla oli Nuolialan kansakoululla, mikä myöskin oli tupaten täynnä harrasta juhlaväkeä. Päiväjuhlan ohjelmakin oli hyvin järjestettyä ja huoliteltua. Sen kohokohtia olivat A. Jääskeläisen kirjoittama juhlaruno ja maisteri Korvenkorpisen juhlapuhe, mutta kaikki muukin ohjelma oli tämän arvokkaan juhlan arvon mukaista.

KUVA PÄIVÄJUHLASTA PIRKKALASSA

Sunnuntaikfi

Mikään rietas puhe älköön suustanne lähtekö, vaan ainoastaan sellainen, mikä on rakentavaista ja tarpeellista ja mieluista niille, jotka kuulevat.

Älkää saattako murheelliseksi Jumalan Pyhää Henkeä joka on teille annettu sineetiksi lunastuksen päivään saakka.

Kaikki katkeruus, kiivastus ja viha ja huuto ja herjaus, kaikki pahuus olkoon kaukana teistä.

Olkaa sen sijaan toisianne kohtaan ystävällisiä, hyväsydämiisiä, anteeksiantavaisia toinen toisillemme, niinkuin Jumalakin on Kristuksessa teille anteeksi antanut.

4:s Paav. kirje efesolaisille
29 — 32

Näissä uusissa seurakunnissa, joita Paavali ja muut apostolit olivat perustaneet, syntyi aika-ajoin keskinäisiä kiistoja, syynä näihin saattoi olla ihmislunonteelle ominainen pyrkimys esiintyä itsestehostetusti määräävänä seurakunnan asioissa, mutta saattoi usein kiistan syynä olla uskonkilvoittelukin ja väittely opin muodoista ja sen käytäntöön soveltamisesta. Tällaista soveltamisoppiahan pohdittiin vuosisa-

AALLOILLA

*En etsinyt lepoa sielullein
ja en tunnolle tyyntä rauhaa.
Minä sinne halusin haaksinein,
missä myrskyten meri pauhaa.*

*Se kotoinen lahteni ahtaaks sai,
minä tahdoin seilata merta
ja kuntoa rintahan kasvattaa
ja suoniin sankariverta.*

*Nyt kylmästä, myrskystä kyllicks
sain,
olis kaipuuni kotihin jälleen,
vaan kuvat lehtojen peilaavain
ei antau etsijälleen.*

Kirj. A. Aava, v. 1929.

tojen aikana kirkolliskokouksissa ja soveltamisriidathan jakoivat kristinopin tunnustajat eri uskontokuntiin. Yhä vieläkin esim. meidän lutherilaisen kirkkomme-kin kirkolliskokoukset joutuvat pohtimaan monia soveltamiskysymyksiä, joita muuttunut aika ja olosuhteet ovat tuoneet esille. Tältä pohjalta katsellen ei suinkaan ole ihmettelemistä, jos apostolien aikaisissa seurakunnissa oli ollut epävarmuutta opin soveltamismuodoista, sekä kiistojakin samoista asioista. Eri apostolien seurakunnilleen lähettämistä paimenkirjeistä näemme, että hyvin-kin monissa niistä kehoitetaan karttamaan erimielisyyttä seurakunnan asioissa ja kehoitetaan toimimaan yhteisymmärryksessä ja keskinäisessä veljeydessä ja rakkaudessa.

»Mikään rietas puhe älköön suustanne lähtekö,» sanoi Paavali. Riettaalla puheella tässä tarkoitettanee riitaista puhetta ja sovittelematonta keskustelumieltä. Sanaa »rietas» käytetään raamatussa monen monissa paikoin ja erilaisissa tulkinnoissa, joissa se ei kaikissa suinkaan merkitse kirjaimellisesti, eli pilkulleen, samaa ajatusta.

Raamatun käännös, kielestä toiseen, on käynyt monta muutosta ennen, kuin se on joutunut meidän kielellemme ja juuri Kreikan kielen kohdalla, siitä muille kielille käännettäessä, on nykytutkimus löytänyt monia virheellisiä sanoja.

(Tässä tuli pieni poikkeuskin tekstistä, mutta se ehkä on tarpeellinen niille kansanmiehille ja naisille, jotka raamattua lukiesaan joutuvat vaikeasti käsitettävän sanan tai lauseen kohdalle. Ajattelemalla niistä on selviydyttävä.)

»Kaikki katkeruus, kiivastus ja viha ja huuto ja herjaus, kaikki pahuus olkoon kaukana teistä:» sanoo Paavali edelleen.

Joku epäilevä saattaa ajatella: »mitä varten nämä apostolien paimenkirjeet on säilytetty nykypolville. Ovatko ne tarpeellisia?»

Ensinnäkin, ne on säilytetty siksi, että raamatun on oltava kokonaisuus ja toiseksi ne juuri ovat tarpeellisia.

Ihminenhan on sama hamasta maailman alusta, maailman loppuun. Hän on puutteellinen ihminen ja epäkelpo yhteiskunnan sekä seurakunnan parissa ilman kasvatusta ja nämä paimenkirjeet ovat kasvattavia. Ne ovat olleet sitä ensimmäisten seurakuntien jäsenille ja ovat vielä nykypolvelle, sekä yhä edelleen kaukaiseen tulevaisuuteen.

Paavali vetoaa tässä kirjeessään seurakuntalaisten Jumal-suhteeseen ojentaessaan ja ohjatesaana heitä keskinäisessä kanssakäymisessään. Hän sanoo: »Älkää saattako murheelliseksi Jumalan pyhää henkeä, joka on teille annettu sinetiksi lunastuksen päivään saakka.»

Lähes kahden vuosituhannen ajan on Jeesuksen ja apostolien opetuksia ja varoituksia saarnattu seurakunnissa ja profeettain kirjoituksia tulkittu ohjeeksi tämän maanpäällisen vaelluksen aikana, sekä herättämään uskoa ja toivoa iankaikkisesta elämästä. Jotkut sukupolvet ovat ottaneet ohjauksesta vaarin ja syventyneet tutkimaan ihmisen suhdetta Jumalaan koko henkensä olemuksella ja sielunsa voimavaroilla, mutta toiset sukupolvet ovat jälleen taas materialisoituneet ja jättäneet Jumal-uskon taka-alalle.

Kaikkina aikoina on kyllä ollut yksilöitä ja erinäisiä ihmisrymiäkin, joille tämä Jumal-suhde on ollut kallein kaskista muista asioista ja he ovat puheillaan ja

Professori Armas Maasalo kuollut

Näin otsikoitu uutinen kierteli äskettäin kaikissa Suomen päivälehdissä. Elokuun 28 pñä hän oli täytännyt 75 vuotta ja syyskuun 9 pñä sammui tämän tunnetun ja tunnistetun musiikkimiehen elämä.

Varsinkin kirkkomusiikin alalla hän oli tunnustettu ensimmäiseksi Suomessa ja monien monet ovat ne sävellykset ja sovitukset, mitkä ovat lähteneet hänen luominaan musiikin ystäviä ilahduttamaan. Jokainen muistamme usein myöskin radiossa esitetyt oratoriot.

Helsingin Johanneksen kirkon urkurina hän toimi kymmeniä vuosia ja tämän vakinaisen virkansa ohella hänellä oli monenlaisia musiikkialan tehtäviä ja harrastuksia. Pälevät asiantuntijat ovat eri julkaisuissa esittäneet hänen lahjakkuudestaan erittäin kiittäviä lausuntoja. Syntyään Maasalo oli Sakkolan poikia. Hänen isänsä Israel Maasalo (ent. Masalin) toimi useita kymmeniä vuosia Sakkolan kanttorina ja kuolemaansa asti. Israel oli myöskin innokas kuoromies.

Nuorena ylioppilaana ollessaan oli Armas Maasalolla Sakkolassa tilapäisesti koottu mieskuoro, mikä ainakin kahtena kesänä lauleli hänen johdolla. Kuoroon kuului 8 miestä: Johtaja Armas Maasalo ja muina jäseninä: Ville Ryyppö, Mikko Paakarinen, Aleksanteri Lamppu (Puotilan Santeri), Martti Kuparinen, Tuomas Jaatinen, Heikki Tenkanen ja Yrjö Mikonp. Pitkänen.

on Kristuksessa teille anteeksi antanut.»

Ystävät. Tutkikaamme kukin sydämessämme tämä ylläoleva Paavalin kehoitus ja miettikäämme, miten ja kuinka monessa tapauksessa voimme omalla kohdallamme sitä noudattaa. Kenties tulemme sellaiseen tulokseen, ettei sen noudattaminen tuota missään suhteessa vaikeuksia, jos vain itse sitä todella haluamme. Siimon.

Maasalo teki kuoronsa jäsenistä leikillisen laulun sekä sävelsi sen ja kuoro lauloi sitä ainakin Sakkolan nuorisoseuran eräässä juhannusjuhlassa, mutta muistelen sitä lauletuksi useamminkin.

Tämän kirjoittaja ei muista kyseisen laulun sanoja kokonaan, vaan osa siitä on säilynyt muistissani. Paakkarisen säkeistö kuului:

Kontrabasso komia on Paakkarisen poika,
ei laulu häntä rasita, ei viina häntä voita.

Toisen kontrabasson, Ryyppön, säkeistö käsitteli jotain soitosta ja laulusta, vaan sanoja en muista.

Kuparisen säkeistö kuului:

Petäjäjärven sopukassa Martti näki unta,

ett hälle muka aukeni jo

lemmen valtakunta.

Lampun säkeistö oli:

Sitähän ne viimekesän veneretketiesi,

ett Aleksista taitaa tulla

kohta perreenmiehi.

Jaatalisen säkeistö:

Täysihoitoa tavoitteli Jaatalisenkin Tuomas,

vaan ylöspidon emännälle kalliiksi hän huomasi.

Tenkasen värssy kuului:

Heikki-herra Helsingistä tiedot, taidot tuotti,

esperantoakin taitaa hän,

mut parempi on ruotti.

Yrjö Pitkäsen säkeistö käsitteli jotain riijuasioita, vaan en sen sanoja lainkaan muista, enkä myöskään Maasalon omaa säkeistöä.

Edellä olevasta näkyy, että Maasalon ylioppilasvuosinaan oli iloinen veitikka, kuten niin monet muutkin alojensa suurmiehet, vaan käytöksessään hän silloinkin oli vakava ja arvokas.

Näissä säkeistöissä oli eräänlainen yhtenäinen peräkaneeetti, mutta sen muoto ja sanat ovat minulta unohtuneet. S. Ollikainen.

Muistelmia Sakkolan Valo Oy:n perustamisvaiheista

Kirj. Aleks. Naskali

Elettiin vuotta 1931. Sakkolan kunnan koko aluetta käsittämään tarkoitettu Sakkolan Sähkö Oy oli ollut toiminnassa jo noin 5 vuotta. Tulos oli laiha, sillä vain Kiviniemen kylän keskus oli saatu sähköistetyksi.

Yhtiö oli kerännyt jäseniä koko kunnan alueelta ja perinyt jo jäsenmaksuja, jotka oli käytetty yhtiön hyväksi. Ne jäsenet, jotka olivat turhaan odottaneet saavansa sähköä omalle alueelleen, olivat kyllästyneet odottamaan ja ruvenneet omakohtaiseen toimintaan valitsemalla toimikunnan, minkä tehtäväksi annettiin ryhtyä toimenpiteisiin yhtiön purkamiseksi. Yhtiö oli voimaton, kun siltä puuttui varoja koko kunnan sähköistämiseksi. Virran saanti Imatran voimalaitokselta oli romahtanut, kun lähin muuntaja, mistä virtaa olisi ollut saatavissa oli Äyräpäässä asti.

Petäjäjärvi ja Riiska olivat järjestyneet omin voimin ja saivat sähkövirtaa paikallisilta myllyiltä.

Tällainen oli tilanne syksyllä 1931, kun oppositio alkoi hyökkäyksensä yhtiötä vastaan.

Yhtiön hallitus oli kokoontunut Kiviniemessä Liiuksen kahvilassa, yhtiön asioita pohtimaan, kun opposition lähetystö saapui. Oppositio oli saanut selville, että yhtiö oli rekisteröimätön ja esittivät kantanaan, ettei yhtiön tähänastinen toiminta ole yhtiötä sitova ja niinollen kaikki mitä on tehty on tapahtunut hallituksen jäsenten vastuulla, sekä vaativat yhtiön heti purettavaksi ja osakepääoman osakkaille takaisin maksettavaksi.

Hallituksen jäsenet, jotka olivat siinä uskossa, että yhtiö oli aikanaan rekisteröity, yrittivät torjua väitteen rekisteröimisen laiminlyönnistä, mutta kun heille esitettiin siitä virallinen todistus ja toimitusjohtajakin myönsi laiminlyöntinsä, ilmoittivat hallituksen

jäsenet yksimielisesti olevansa valmiit henkilökohtaisesti teoistansa vastaamaan.

Asiasta käytiin puolin ja toisin kiivasta keskustelua, mutta lopulta päädyttiin siihen, että asian käsittely siirretään tammikuun 29 p:nä 1932 pidettävään yhtiön kokoukseen, missä lopullisesti päätetään yhtiön kohtalosta.

Kun sitten tammikuussa 1932 kokoonnuttiin käsittelemään asiaa olivat mielet rauhoittuneet puolin ja toisin ja yhteisymmärryksessä päätettiin, että entisen koko kuntaa käsittävän yhtiön toimintaa on turha jatkaa, joten se on purettava, mutta ettei asian hyväksi tehty työ ja uhraukset menisi hukkaan olisi yhtiön jatkajaksi

perustettava uusi yhtiö, sille pohjalle, että kaikki, jotka haluavat saada osakemaksunsa takaisin pääsevät eroon yhtiön vastuuta ja ne taas, jotka haluavat liittyä uuteen yhtiöön saavat ottaa entisen yhtiön haltuunsa varoineen ja velkoineen, sekä kaikkine sitoumuksineen, sellaisena kuin ne ovat luovutuspäivänä.

Päätös oli yksimielinen ja uuden yhtiön nimeksi hyväksyttiin: Sakkolan Valo Oy. Samalla valittiin toimikunta, jonka tehtäväksi annettiin vanhan yhtiön purkaminen ja uuden yhtiön laillistuttaminen, sekä yhtiöiden taloudellisten asioiden selvittäminen.

Näin syntyi Sakkolan Valo Oy nimen yhtiö, v:nä 1932 taloudellisen pulakauden aikana.

Pientä pakinaa Ojaniemen ompeluseurast

Kaks suurta O kirjainta olj merkitty pellavakankaast tehyn kästyöpussin toisel puolel ja ne merkitsiit, jot: Ojaniemen Ompeluseura.

Kirjaimet olj merkant Korka Anna-Mar näppäril sormlillaa.

Teä seura olj paremmiki vaa emäntii seura, vaikk kylhä siel talon tyttäretki käivät, millo kotj'askareiltaa kerkesiit. Seura toim täysi vakaval pohjal.

Kesäaikaan ei olt toimintaa, mut ko saati ulkotyöt syksyl tehtyy ja ahokset puituu sekä lehmät läävää, ni alkoit emännät tuumii jot pitäs taas alottaa seurat.

Kerra viikos, muistaakse in tiistain, ko puoline olj syöty, alkoit emännät vahhaija lähtemeä. Jokahisel olj oma kästyöpussi ja siel pit olla kolme laulukirjaa: virsikirja, hengelline laulukirja ja

siioninkannel, iha niiko matkaevvään.

Vaikk täl seurall oljki tälläne nim, ni kuulu siihe siit monta kyläkuntaa pitki Suvanno rantaa. Siin käivät ojaniemöist, möngöist, suvehäntöist ja rajamäkköist. Seura ko olj perustettu Ojaniemes, ni siintha se nim johtu. Perustamisvuotta en muista, enkä perustaja jäsenii muita ko sen jot Karjan Anna-Mar ol toimint seuran johtajan alkuvuosin.

Kyläst kyllä ja talost talluo kuletetti seuran tavaroit, mihi kuulu suuren käsityöpussin lisäks iso villanyytti. Käsitöitä tehti kovast, välil emännät lauloit kiinnitelliit, välist rallattelliit muite vaa ja lapas, kinnas sekä sukkaa syntyy syyht-tolkul. Toist siit sitä mukkaa neuloit. Nuoremmat merkkasiit sorjii pöytäliinoi

KOKOUKSIA

ja alottelijat seuras kävijät, niiko myöki mei Hilka kans, päärmettiin nenäliina reunoit voa.

Sit ko olj tuva puolel jonkiaikaa teht töitä, laulettu ja jokkuu lukent hyvää kirjaa, ni kutsuit kammaripuolel kahvil. Siel ne vast siit emäntiin kielekannat laukesiit ja kyl siel käiki aikamoine läkätys. Joha sitä viiko aikaa kerkeis tapahtuuki kaikenlaista kerrottavvaa. Sikkoin porsimist ja lehmiin poikimist, nehä ne olliit yleisempiä tarina-aiheita emännil.

Eihä sitä sunkaa koko talvii voa töitä teht, mut välil juhliittiiki. Seuran joulupuuta poltetti ain joka vuosi ja juhla piettiin ain sellases taloss, miss olj suur tupa. Ohjelma järjesty ain omast takkoa.

Pitäjän pappi oli tavallisest ain puhumas, mikä tavalloa juhlist tilaisuuvven. Kuparise Maril ja Pulaka Anna-Liisal ol usseiki kaksinlauluu, ko hei ääneese käivät ni hyväst yhtie. Sipiläise Helena esitt yksinlauluu ja hänel oljki erikoise kaunis ja kirkas lauluään. Nuoremmat lukkiit kertomuksi ja runoloi. Niinikkeä niis kuusjuhlis olj ain harras joulune tunnelma.

Siit ko päivät alkoit taas kevätpuol pitetä, ni sen kevvään tulon huomias jo emäntii laulustki. Silloha vast oikei kirkkaast ja kauniist helis hei ääneese ko hyö lauloit jot: »Kiitos sulle Jumalani.... kirkkahista, keväisistä päivistä.

Ain voa korkijammal kohos aurinko ja ilmat lämpenemisteä lämpisiit ja lumet alkoit sullaa. Kirkasta päivänvilluoki riitti jo nii pitkält jot seurailloistki kerkes kotti jo enne pimijän tulluo. Routa voa rasastel emäntiin askelis ko hyö palasiit kotj'askareille. Tyytyväisen ja hyvil mielihä hyö taas kottilipäi käveliit, sill olha neä kokousillat ku jonkilaista lää-

Petäjäjärven nuorisoseuran vuosikokous pidettiin syyskuun 21 p:nä 1960 Vesilahden Junnilan kylässä Päivärinteen talossa, jonka omistavat Kauko ja Kerttu Virolainen.

Kokouksen avasi Kauko Virolainen, seuran entisen puheenjohtajan ominaisuudessa ja hänet valittiin myös kokouksen puheenjohtajaksi ja seuran sihteeri piti pöytäkirjaa.

Seuran sihteeri kerhoteknikko Yrjö Nuora esitti seuran vuosikertomuksen, josta ilmeni seuran toiminnan kuluneena vuotena olleen tulorikasta. Vietetty kyläkuntajuhla vanhoin häämenoineen osoitti, että seura pystyy vieläkin, kuten menneinäkin aikoina järjestämään vaativiakin tilaisuuksia.

Tilit esitti rahastonhoitaja Viktor Ryyppö ja osoittivat tilit seuralla olevan varoja 41.000 mk, joista 16.000 mk kuluneen vuoden ylijäämää. Tilit hyväksyttiin ja tili sekä vastuuvapaus myönnettiin.

Kauko Virolainen valittiin edelleen seuran esimieheksi ja varaesimieheksi Viljo Kurikka. Sihteeriksi tuli edelleen Yrjö Nuora ja rahastonhoitajaksi samoin edelleen Viktor Ryyppö.

Myöskin muut johtokunnan erovu-

kettä jokapäiväsie arkisie aheruksie ja heil olj nyt ko tää talvine seuratyo alko olla lopuilloa sellane tunne jot tääki talvikaue puhdety voi tuottaa joilleki siunausta. Kevvääi pietyist kästöihe myyjäisist saahut tulot lähetetti ain Japanin — merimieslähetyksel ja osa niit annetti paikkakunnan puutteellisil vanhuksil.

Monj entine Ojanieme ompeluseuralaine kaipauksel muisteluoo niitä tuttui polkuloi, mitä naapuri emäntii kans tul tallottuu ompeluseuras käyves, montaha heist jo nukkuu nurme alki, mut elos olevii mieltä yhä vanhat mukavat muistot lämmittää.

Tuomaan tytär.

roiset jäsenet valittiin kaikki uudelleen.

Tilintarkastajiksi valittiin: Viljam Suikkanen ja Nestor Silvasti. Edustajaksi Etelä-Karjalan Nuorisoseuran kokoukseen tuli valituksi Laina Nuora.

Kun suunnitellaan ensivuoden toimintaa, mikä muuten jäi johtokunnan tehtäväksi, olisi myöskin kiinnitettävä huomiota vuosisadan vaihteen aikoina eläneeseen nuorison huvittelutapaan, minkä nimenä oli: »illanistujaiset». Tämä enteili jo jonkinlaista seuratoimintaa, sillä erosihan se jo järjestelynsäkin vuoksi tavallisista nurkkatansseista.

Allekirjoittajalla ei ole kokemusta tahi mitään henkilökohtaista kuvaa illanistujaisista, mutta ne kuvaukset joita olen kuullut, antavat aavistuksen, että niissä syksyntummuuden ympäröimissä tuissa ja öljylampun lämpöisen salaperäisessä valaistuksessa, eli herkkänä nuoruuden romantiikka. Viulun ääni siellä, joka »tant-suhun kutsui», lauloi herkkää säveltään nuoren sydämen toiveille, temmaten kaikki mukaansa ilon voimia antavaan rytmiin. Eikö olisi syytä ensi syyskesän iltoina järjestää myös tämän suuntaisia istujaisia?

Nuorisoseura-terveisin

Viki

SANANPARSIA

Ei miestä makkuust kiitetä, pika pitkäst unest.

Laineet käyvät, ko isontalon kaalvais.

Paremp on pala hampais, ko kolme kontis.

Sitä sanna ei ihmene sano, mikä ei joskus tiel vastaa tule.

Oto opist vaarin, vaik virstantolppa neuvokuo.

Puujalkamies vei hevosen

Kirj. J. Kurikka.

Oliko vuosiluku 1920, vaiko 1921, en tarkoin muista, kun joulun-
alusviikolla eräänä iltana noin
kello 20, vähän herraskaiselta
vaikuttava, keski-ikäinen puujal-
kamies työnty lumisena ja kyl-
mästä hytisten, Petäjäjärven ase-
man lähellä sijainneeseen koti-
mökkiini.

Mies pyysi yösiijaa ja vaikka ti-
laa ei ollut liiaksi omallekaan
lapsilukuiselle perheelle, niin, kun
ulkona oli oikea ns. »koiranilma»,
yösiija myönnettiin. Olihan mat-
kalainen tuiskuisella tiellä taa-
pertaessaan väsynyt ja vilustunut,
sekä lisäksi invalidi, joten olisi ol-
lut epäinhimillistä evätä häneltä
levähdyspaikka.

Tuvan lämpimässä vieraan kie-
lenkanta tuntui notkistuneen ja
kohta alkoi tulla tarinaa kuin
ääninauhalta nykyisin. Mies va-
litteli saarnaavalla äänellä maail-
man pahuutta ja ihmisten kie-
routta ja tähän litaniaan sisältyi
joskus sopiva raamatunlausekin.

Meille lapsille hän erikoisesti
teroitti mieleen rehellisyyttä ja
kuuliaisuuden siunausta tuottavaa
avua. Kymmeniä käskyjä hän
meille myös selvitteli ja eri-
koisesti seitsemännen ja kymme-
nnen käskyn merkitystä. On
kartettava ajattelemastakin pa-
haa ja rikollista, ettei koskaan
joutuisi kiusaukseen poiketa oi-
kealta tieltä.

Aamulla, tehdessään lähtöä 7
aikaan lähtevälle junalle, vieras
vielä piti talon lapsille erikoispu-
heen, kehoitti olemaan kilttejä ja
lupasi lähettää joulupukin runsai-
ne lahjoineen meitä tervehtimään.

»Kiltti setä:» oli meidän yhtei-
nen toteamuksemme, vieraan sul-
jettua ulko-oven jäljessään.

Samana tuiskuisena talviaamu-
na ajoi liikemies Mikko Lamppu
saattajineen hevosellaan asemalle
ja tiheään männikön tuiskulta suo-
jaamaan puomiin kiinnitettiin he-
vonen. Kuski myöskin meni ase-
mahuoneeseen, hetkeksi lämmit-
telemään ja ottamaan isännältä
ohjeita päivän tehtäviin.

Kylässä ja asemallakin elettiin
silloin vielä öljylamppuaikaa ja
aseman pihakin, siellä hevospuo-
min puolella, oli pimeänä.

Puujalkamieskin jouduttautui
junalle ja tultuaan portista ase-
ma-alueelle näki siinä hevosen
puomilenkkiin sidottuna syödä
rouskuttelevan edessään olevaa
heinäännosta. Uteliaisuudessaan
meni hän lähemmin tarkastele-
maan, hänen nähdäkseen ainakin
toistaiseksi, »hylättyä» hevosta.
Reki oli komea ja hirvennahka
mukavasti istuimella. Tuuli rop-
sutteli reen perän yli riippuvaa
hirventurkin osaa niin omituisen
kutsuvasti. Se ikäänkuin saneli:
»Tule, istu, tule, istu.» Kutsu tun-
tui houkuttelevalta ja mies päät-
tikin koetella, millaiselta mahtaisi
tuntua istua pehmoisella rekityy-
nyllä ja viettelevästi levällään
olevalla hirvennahkalla. Pui-
sen tolpan hän huiskautti ensiksi re-
keen ja sitten terveen säären pe-
rässä. »Heh, heh:» pääsi häneltä
mielihyvän ilmaus, kun oikein
ojentautui mukavaan selkäkenoon.
Aikoi ensin pistää piipunkin ret-
kottamaan leukaan, mutta sitten
jokin vaisto sanoi: »Älä väläytä
valoa.» »Istu ja pala:» on eräs
sanonta — — — ja puujalkamies
paloi... Hänelle yhtäkkiä tuli pa-
lava halu omistaa tämä komea ja
mukava reki hirvennahkoineen ja
hevosineenkin ja tässä palavassa

mielentilassa hänestä sammui
kaikki se oikeustaju, mitä oma-
tunto yritti epätoivoisesti pitää
vireillä.

Junaa ei vielä kuulunut, oli
tuiskulla kait tullut kinoksia ra-
dalle, mitkä hidastivat kulkua.

Puujalkamies nousi reestä, siir-
si lammasvillaisen vällyn hevosen
selästä rekeen, päästi hevosen
puomista, selvitteli ohjat ja istui
rekeen vällyn ja hirvennahkan
väliin. Hevonen kääntyi mielel-
lään aseman portille päin, mutta
kun ajaja ohjasi maantielle pääs-
tyä vasemmalle, niin hevonen
mielenosoituksellisesti hieraisi
niskojaan ja kun kuski sitä ho-
taisi ohjasperillä, se räiskäytti
ilkeämielisesti vastalauseensa,
mutta minkäpä hevonen ajajal-
leen voi, mentävä oli minne oh-
jattiin.

Pyryllä ja pakkasella nyt ei ol-
lut asemakylän väkeä lainkaan
liikkumassa tiellä ja niin oli he-
vosen anastajalla hyvää tuuria
sivuuttaa huomaamatta aamupi-
meässä ne muutama talo, mitkä
hänen ajoreitillään olivat. Hän
näet oli valinnut, ns. »Ryypönsil-
lan kautta menevän», oikotien
suunnistautuessaan Kiviniemen
keskukseen.

Talojen kohdalla ajellessaan oli
hän painautunut pelokkaasti re-
kivällyjen suojaan, mutta metsä-
alueelle päästyään jo vapautunee-
na lauleli: »Juokse sinä humma,
kun taivaskin on tumma j.n.e.»

Junan tultua ja mentyä lähti
Lampun isännän kyytimies hevo-
sen kiinnityspaikalle kotiinpaluun
aikeissa, mutta sieltä löytyivät
vain hevosen ja reen jäljet, sekä
kourallinen heiniä, mitkä viime-
mainitut anastajalta olivat kii-

Lehtemme asiamiehet

Vilho Sipiläinen, Viiala, 6.
Juho Kauranen, Viiala, Heinäsuo.
Hilkka Honkanen, Haurala, Lem-
päälä.
Yrjö Sikanen, Kanteenmaa.
Väinö Rastas, Punkalaidun, Talala.
Juho Kuparinen, Oriniemi, Punka-
laidun.
Johannes Pulakka, Tursa.
Albert Nihti, Tursa, Koskiainen.
Väinö Kekki, Kulju, Rautapää.
Laina Nuora, Tottijärvi, Nuora.
Viljo Kurikka, Vesilahti, Harvia.
Iivari Karpanmäki, Vammala, Rois-
mala.
Aapro Pitkänen, Lauttakylä, Huh-
tamo.
Mikko Repo, Lauttakylä, Suttala.
Aapro Jääskeläinen, Pirkkala.
Väinö Viskari, Orivesi, as.
Teuvo Viskari, Orivesi Mansikkala.
Martti Kallonen, Väärinmaja.
Tauno Huuska, Saarijärvi.
Amalia Hartikainen, Hämeenlinna,
Pekola.

Helmi Sipponen, Jyväskylä, Puis-
tok. 17. B. 34.

Eero Käppi, Riihimäki, Hallakatu.

Tämän lisäksi myös toimitus ot-
taa vastaan tilauksia, sekä toimi-
tuskunnan jäsenet:

Yrjö Raaska, Lempäälä, Mantere.

Viktor Ryyppö, Vesilahti Kk.

Helmi Uosukainen, Pinsiö.

Eero Naskali, Moisio. (Myös Jal-
mari Naskali).

Ester Pitkänen, Valkeakoski, Val-
tak. 10, as. 7.

Mikäli sellaisella paikkakunnalla
on lehtemme lukijoita, missä
alueella ei vielä ole asiamiestä,
voi siellä näillä valtuuksissa joku
asiasta kiinnostunut ottaa lehtem-
me tilauksia v:lle 1961. Tilaukset
voi kirjoittaa tavalliselle paperil-
lekin. Nimi ja osoite olisi mie-
luummin tekstattava, ettei tulisi
epäselvyyttä lehden lähetyksessä.
Tilaushinta on entinen, eli mk
250:— vuosikerta ja ilmestyy 6 nu-
meroa vuodessa.

dalla hevonen pysähtyi, kun oli
siinä puomissa usein ennenkin
seissyt, vaan ajaja tiukkasi oh-
jista matkan jatsoon.

Vuoksenan pitäjän Noisniemen
kylään päästyään Puujalkamies
päätti muuttaa hevosen rahaksi
ja olisi myynyt täysine valjai-
neenkin, kun hevosia sekä rekiä
ja muutakin roskaa oli hänellä
puheittensa mukaan kotona aivan
kiusaksi asti. Ostajat eivät olleet
oikein innostuneita, sillä lienevät
epäilleet jotain olevan vinossa ja
näistä epäilyksistä johtuen eräs
isäntä neuvoi hevosen kaupittelij-
jan poliisi Junttilan taloon.
(Junttila teki sivuammattinaan
joskus hevoskauppojakin.) Puu-
jalkamies meni ja luki litaniansa
Junttilalle. Tultuaan pihalle he-
vosta katsomaan tunsii Junttila

Lampun Mikon hevosen sekä var-
sinkin reen hirvennahkoineen ja
vällyineen. Tultuaan hevosen kau-
pittelijan kanssa takaisin sisälle,
otti ostaja perin virallisen asen-
teen ja alkoi tiukata Puujalalta
selitystä, mistä hän on saanut
haltuunsa asioitsija Mikko Lam-
pun hevosen valjaimen? Myyjä
hoksasi heti, että näin suoraan
kysymykseen on annettava suora
vastaus ja selitti tilanteen aivan
niin, kuten se olikin. Soitettuaan
ensin hevosen oikean omistajan
kotiin löydöstään, kyyditsi poliisi
Puujalkamiehen Kiviniemen put-
kalle ja parinpäivän perästä alka-
villa käräjillä katsottiin hevos-
kauppiiaan ansainneen vapaa-
asunnon täysihoittoineen Turun
Kakolassa melkoiseksi määrääjak-
si, palkkioksi yrityksestään.

Toimituksen tuolilta

Vuoden lähennellessä loppuaan toivotamme asiamiehilleme hyviä tilausten hankintailmoja ja samalla he voivat kopistella tilaajilta unohtuneet tilausmaksut. Näin pikkuasioita ei jokainen ole pitänyt muistissaan. Vielä rästinä olevat maksut lehdistä, joita ei ole asiameisten kautta tilattu on lähetettävä toimitukselle.

Tilaajan olisi toimitukselta lehteä tilatessaan kirjoitettava nimi ja osoite tekstaamalla, ettei tulisi osoite täällä väärin ja sen vuoksi jää lehti tulematta. Jokainen kirjoittaa omasta mielestään kunnista käsialaa, mutta nopeasti kirjoitettuna u ja n sekä a ja o kirjain näyttävät samannäköisiltä, samoin r ja v myöskin muistuttavat toisiaan. Nimistä jotenkin täällä selvittää, kun ne ovat ennestään tunnettuja, vaan nykyosoitteet ovat kauttaaltaan uusia.

Toimitus.

Rajapyykkejä

80 VUOTTA täyttää marraskuun 3 p:nä 1960 emäntä Anna Liisa Nuora, Sakkolan Kiviniemestä. Hän viettää vanhuuden päiviään poikansa Toivo Nuoran luona Lahdessa. Naapurit toivottavat hänelle Korkeimman siunausta ja rauhallista elämän iltaa.

80 VUOTTA täytti emäntä Iida Silvasti syyskuun 14 p:nä 1960. Hän on kotoisin Sakkolan Petäjärveltä ja viettää vanhuudenpäiviään poikansa Nestorin luona Vesilahdella.

75 VUOTTA täytti ent. kunnankirjuri Juho Koironen, Lempäälän Miemälässä. Hän on syntynyt ja kasvanut, sekä pakkosiirtoon asti asunut Sakkolan Haidermaassa. Monenmuotoiset tehtävät kunnallisen toiminnan

alalla olivat hänen virkatoimenaan sekä harrastuksenaan.

75 VUOTTA täytti maanvilj. Martti Kekki 6. 8. 1960 Lempäälän Herralassa. Sakkolan Pannusaarella hän yhdessä veljensä Juhon kanssa asui ja viljeli kotitilaansa. Nyt hän omistaa osuuden Herralan Erkkilässä.

70 VUOTTA täytti emäntä Helena Raaska 10. 8. Vesilahden Manteleella. Hän on Sakkolan Petäjärveltä kotoisin. Nuoruudessaan hän otti innolla osaa mm. nuorisoseuratyöhön ja myöhemmällä iällä oli marttatyö hänen sydäntään lähellä ja jatkuvana harrastuksena.

70 VUOTTA on myöskin täyttänyt emäntä Emilia Paukku, o.s. Naskali, 29. 7. Punkalaitumella. Mieheensä Paavo Paukun kanssa hän on uutteruudella vähäisestä alusta kehittänyt vauraan talouden. Marttatyössä hän oli paljon mukana.

70 VUOTTA täytti maanvilj. Mikko Suurpää Pirkkalassa 2. 10. 1960. Hän on syntynyt Säkkiärvellä. Valmistuttuaan käsityöopettajaksi Helsingin käsityöseminaarissa, tuli hän Viipurinläänin Maanviljelyseuran palvelukseen ja toimi useita vuosia kiertävän veistokoulun opettajana. Myöhemmin hän siirtyi maanviljelijäksi Sakkolan Viiksanlahteen. Maanviljelyksen ohella harjoitti hän useat vuodet sahaus- ja myllytoimintaa. Oli monissa luottamustehtävissä Sakkolassa asuessaan. Sotien jälkeen hän siirtyi Pirkkalaan rakentamaan ja viljelemään täältä saatua asutustilaansa.

60 VUOTIAITA

Vilho Sipiläinen täytti 60 v. 6. 8. 1960 Viialassa. Hän on kotoisin Sakkolan Sudenhännästä. Maanviljelyksen ohella hän harjoitti laajaa porsaskauppaa. Nuoruudessaan oli hän innokkaasti mukana nuorisoseura- ja urheiluharrastuksissa.

Eemil Kuisma täytti 60 v. 10. 8. 1960 Lempäälässä. Kuisma on kotoisin Sakkolan Haidermaasta, missä

toimi maanviljelijänä ja saman elinkeinon piirissä hän askartelee uudellakin asuinpaikallaan. On kuulunut Lempäälän kunnan valtuustoon ja valittu äskeisissä kunnan vaaleissa edelleen.

Nuoruusharrastuksena oli hiihto hänellä lähin ja saavutti hän jo varsin tunnetun nimen hyvillä kilpailusijoituksillaan.

Jalmari Naskali ylitti 60 v:n ikärajan 23. 8. 1960. Sakkolan Haidermaan kasvatteja hänkin. Nykyisin hän asuu Lempäälässä Moision joen rannalla.

Liikemiehen ja maanviljelijän tittelillä häntä entisessä kotikunnassaan mainittiin, mutta oli hän paljon mukana monenlaisissa harrastuksissa ja toiminnoissa. Sakkolan Maidonmyyntiosuuskunnan isännöitsijänä hän oli osuuskunnan koko toiminta-ajan. Oli useita vuosia kunnan tilintarkastajana ym. ym.

Neiti Lyydia Nuora täytti 60 v. 29. 9. 1960 Vesilahdella. Hiljaisena ja vaatimattomana on hän elontiensä vaeltanut. Kotiaskareiden ohella marttatyö on häntä kiinnostanut.

Eevert Haikonen täytti 60 v. 10. 9. 1960 Pirkkalassa. Kotoisin hän on Sakkolan Karholasta.

Emäntä Hilma Pajari täytti 60 v. 23. 9. Lempäälässä. Kotoisin hän on Sakkolan Haparaisista. Uutterana talon emäntänä hän on toiminut täällä, kuten entiselläkin kotiseudullaan ja marttatyössä ollut mukana.

Hannes Huuska on viime syyskuun 25 p:nä myös sivuuttanut 60 vuotta. Kotoisin hän on Sakkolan Petäjärveltä ja asuu nyt Vesilahdella. Maanviljelyksen rinnalle hän valitsi maalarin alan, mistä kehittyi hänelle ammattityö.

50 VUOTIAITA

Talon emäntä Anna Vulli, o.s. Nuora, täytti 50 v. 4. 9. 1960 Oriveden Haavistossa ja hänen miehensä

Kuolleita

Jalmari viisi päivää myöhemmin, eli 9. 9. -60 saavutti saman iän. Sakkolan Röykkylässä he viljelivät hyvää maatalaansa ja oli heillä vankka maatalous. Samat harrastukset heillä ovat uudessakin asuinpaikassaan.

Aapro Jääskeläinen täytti 50 vuotta 25. 10. 1960 Pirkkalassa. Hän on syntyisin ja kotoisin Sakkolan Karholasta. Hiihto ja nuorisoseuratyö olivat hänen harrastuksiaan ja maanviljelys elinkeinona.

Pirkkalassa hän on myöskin antaumuksella iskenyt turpeeseen, kuten sanotaan. Tästä on jo lehtemme edellisessä numerossa mainittu.

Nestor Sivasti täytti 50 v. 29. 9. Vesilahdella. Hän on entisiä Sakkolan petäjärveläisiä, innokas maanviljelijä ja hauska tarinamies.

Huugo Kankkunen täyttää 25. 10. 1960 50 ajasta-aikaa Vesilahdella. Hän on myöskin petäjärveläisiä, Hovinkylän numerosta. Jo nuoruudessaan Kankkunen sai uskonnollisen herätyksen ja se on ollut hänen johtolankanaan läpi elämän.

Emäntä Hilka Suikkanen täyttää 50 vuotta 23. 11. 1960. Petäjärveläisiä hänkin. Nuoruudessaan hän oli innokas nuorisoseuralainen ja näytelmissäkin paljon mukana. Nytkin vielä, mikäli talon emännän toimilta jää aikaa on hän antaumuksella mukana marit- ja muussakin seuratoiminnassa.

* * *

Kultahäitään viettivät Anna ja Matti Suokas lokakuun 16 p:nä 1960 kotonaan Lempäälässä. Tätä leppoisata, aikanaan täyteläisen päivätyön tehnyttä vanhus-paria kävi runsas sukulais- ja ystäväpiiri onnittelemassa heidän merkkipäivänään. Liitämme tähän toimituksen myöhästyneet onnittelet.

YLIOPPILAITA

Eero Naskali ja Yrjö Länsirinne Lempäälä, ovat kirjoittaneet ylioppilaiksi.

Vanhempi lehtori Anna Aino Pitkänen kuoli Helsingissä 27. 9. 60. Hän oli syntynyt Sakkolassa 5. 7. 1887. Ylioppilastutkinnon hän suoritti 1912 sekä filosofian kandidaattitutkinnon 1919 ja vihittiin samana vuonna maisteriksi. Toimittuaan lehtorina useissa yhteis- ja tyttökouluissa sekä lyseoissa erosi hän sairauden vuoksi tehtävistään 1951 ja siirtyi eläkkeelle. Nuoruudessaan hän oli innolla mukana kotipaikkakunnallaan Sakkolassa nuorison riennoissa.

9. 7. 60 kuoli kotonaan Pinsiös-sä talon vanhaemäntä Vappu Riikonen. Hän oli syntyisin Sakkolan Petäjärveltä, jossa poikansa kanssa viljeli pientä maatalaansa. Ikää hänellä oli 76 vuotta.

Väinö Mp. Kekki kuoli kotonaan Punkalaitumella 20. 7. 60, toisen käden kautta. Hän oli noin 60 vuoden ikäinen ja poikamies, kotoisin Sakkolan Haparaisista. Ammattinaan hänellä oli synnyinpitäjässään ja Punkalaitumellakin maanviljelys.

Syyskuun alkupuolella kuoli ent. maanviljelijä Aleks Kuoppo Rautalammillä. Hän oli syntyisin Sakkolan Volossulasta, missä uutterasti viljeli kotitilaansa. Sotien jälkeen hän oli maanviljelijänä Punkalaitumella, vaan luopui tilastaan tänä keväänä sairauden vuoksi, ja siirtyi Rautalammilille. Kuollessaan hän oli 70 vuotias.

Vanhaemäntä Katri Kuoppa kuoli Lempäälässä tyttärensä ja vävynsä hoivissa syyskuun puolivälissä 1960, yli 70 vuotiaana.

Vaatturi Albin Naskali kuoli syyskuun alussa 1960 kotonaan Lempäälän Hakkarissa. Hän oli kotoisin Sakkolan Pannusaarelta ja ammattityön ohella hoiteli hän

Kasku kiertää

Metsäpirtin pitäjän hakeutues- sa eri seurakunnaksi, irti Sakkolasta, minkä kappelina se aikaisemmin oli, lupasi Sakkolan kappalainen pastori Vikman puoltaa metsäpirttiläisten anomusta, jos he takaavat hänelle aprakkasaavat, siksiaikaa, kun hän on Sakkolassa pappina. Vikman sai pyytämänsä takuun ja Metsäpirtistä tuli täysivaltainen seurakunta.

Vikman ei muuttanutkaan pois Sakkolasta ja kantoi kaiken ikänsä metsäpirtistä luvutut saatavansa. Saatavien perimismatkalla hän sitten myöskin saarnasi Metsäpirtin kirkossa.

»Kallista sanaa» sanoivat metsäpirttiläiset. Eräs isäntä, Muonikan nimellä Sakkolassakin tunnettu (Erikoisuus tavallaan) kävi aina Vikmania tervehtimässä tämän tullessa Metsäpirtin kirkosta. Kerran-kin Muonikka taas seisoi kirkon ulko-oven luona odottamassa, kun Vikman tuli ja huomattessaan M:n sanoi leikkisästi: »Kas vain vanha tuttava. Kyllähän minä sinut kirkossa jo tunsin rykimisestä.» Tämä oli Muonikasta erinomainen tunnus ja sen jälkeen hän aina kehuskeli tunnetuille ja tuntemattomillekin: »Vikmanniki tuntuo miut rykimisestä.»

Suutarin mamma (vaimo) ja sepän tamma, eivät käy millonjkaa kelpokengäs.

* * *

Ei mikkää uo nii leipäseä työtä, ku ruis-ahoksen puinti.

siellä pientä maatalaansa. Lempäälässä hän omisti asuntotalon ja teki käsitöitään sikäli kuin terveydeltään pystyi. Mielipiteiltään hän oli uskonnollinen.

ULPUKKA JA VÄTYS

Kirj. J. Kurikka.

(Kirjoittaja väittää, ettei tämä tarina tarkoita ketään erikoisesti, vaan on mukailtu jostain vanhoista tarinoista).

Kotimaista, vaiko ulkomaista? kysytään usein. Tämä tuntuu kotimaiselta.

* * *

Noin 40 vuotta sitten eli ja vaikutti eräässä Kannaksen pitäjässä pariskunta, jotka kotoisessa arkipäiväisyydessä eivät lainkaan käyttäneet kirjoihin merkittyjä ristimänimiään toisiaan puhutellessaan, vaan tulivat hyvin toimeen toinen toisistaan keksimillään lempinimillä.

Mies nimitti vaimoaan Ulpukaksi, mikä nimitys hänen mielestään sointui hyvin, sillä vaimo oli saanutkin syntymälahjana jonkinlaisen kukkamaisen, ikäänkuin tuoksuhahtavan kauneuden ja liikunnan keveyden. Liikkuessaan hän olikin sulava, kuin ankerias aamukasteessa, puheessa oli samanlaista liukkaita ja luonteessa käyttökelpoinen annos sisuksi sanottua päättävyyttä.

Mies oli vaimonsa vastakohta. (Tässäkin siis oli menossa tapaus, jossa kohtalo oli asettanut vastakohtat täydentämään toisiaan).

Hän oli vähemmän kaunis (rumaksi nimittäminen olisi rumaa). Luonteeltaan hän oli hiljainen juriikka, ehkä vähän saamaton, mutta muuten hyvinkin mukautuvainen keskinäisissä »neuvotteluissa».

Miehen yllämainittuihin ominaisuuksiin nojaten oli vaimo hänelle keksinyt useampia hyväilynimitä, joista nimi: Vätys esiintyi jonkin-

laisena yleisnimenä, mutta vaihteenvuoksi kutsuttiin häntä: Vätkeleeksi ja Nahjukseksikin, ettei ikävystyisi samansointuiseen käsky- ja kutsutapaan.

Elettiin vuosia talona ja avio-parina. Ulpukka kävi silloin tällöin »seuroissa», piti vastavuoroisuus tarinatuokioita naapureiden emäntien kanssa ja esiintyi huomaavaisesti ja kohteliaastikin Vätykselle. Seuroista tultuaan hän useinkin oli hyvällä päällä ja viritti toisinaan iloisen laulun lierryksenkin emännöidessään lieden seutuvilla.

Yhteiselonsa alkuaikoina oli Ulpukka monasti pitänyt Vätykselle sydäntä sykkädyttäviä esitelmia miehen ja naisen suhteista, velvollisuuksista ja oikeuksista. Loppuvetona näissä esitelmissä oli aina toteamus, sekä vakuutus, että miehen luotettavin ja avuliain toveri on aviovaimo, sitten seuraavat järjestyksessä, koira, hevonen ja taskukello.

Tämä viimeainittu oli tarinamme aikaan lähimain harvinaisuus talonpojan liivin (silentkan) taskussa.

Jälleen eräänä suvisena syysiltana Ulpukka suki itsensä kuin kana höyhenensä, laitteli parasta yllensä, joten Vätys katsoi aiheelliseksi tiedustella, että mitä tämä tällainen muodon jynssäys merkitsee näin arki-iltana. Ei suinkaan nyt minnekään ole välttämätöntä menemistä, kun ulkona sataakin tihuttaa? »Menemistä on ja välttämätöntäkin. On hartaustilaisuus naapurikylässä.» (Talon nimenkin nainen mainitsi.) Ulpukka otti saatevarjon kätteensä ja hengellisen laulukirjan kainaloonsa, sekä pai-

nui ulkonaiseen pimeyteen ja maantielle.

Vätys istuskeli jonkinaikaa kynnäspäät pöytään nojaten ja mietiskeli, muutti istumapaikkaa ja mietiskeli jälleen. Tällainen yksinäinen mietiskely tuntui verrattain vitkaiselta ajan tappamiselta ja niin hän päätti, että ei se »sanan» kuuleminen tehne pahaa hänellekään, pisti pompan puseronsa päälle, otti työssään usein tarvitsemansa kirkasloistaisen taskulampun mukaansa ja lähti. Matkaa oli runsas kolme kilometriä, mutta eihän se parhaissa voimissaan olevalle miehelle merkinnyt kuin verryttelytuokiota.

Perille päästyä selvisi Vätykselle, että Ulpukan nimeämässä talossa ei sinä iltana ollut hartaustilaisuutta, eikä muitakaan seuroja.

Ei niitä tiedetty olevan koko lähiympäristössä. Mitäpä siinä, kun ei seuroja ollut, niin Vätys lähti palaillemaan takaisin kotimökille.

Kävelyään metsätaipaleen ja tultuaan kyläaukealle, muistui miehelle mieleen, että siitä eräästä pellostä löytyi sateella kastematoja. Niinpä hän poikkesi pellon nurmelle löytääkseen muutamman luiraisen pitkään siimaansa, ja saadakseen sitten vedetyksi järvestä jonkin kiloissa mitattavan kalan.

Monta kertaa jokin epäselvä asia selviää sattumalta. Vätykselle selvisi nyt hänen kastemadon pyyntikierroksellaan se Ulpukan hartaustilaisuus. Elköämme kuitenkaan menkö tapausten edelle.

Kastemato on arka eläin ja vähäisestäkin maan tärähtelystä se

akkiä vetäytyy nurmireikäänsä, siksi mies hiipi hiljakseen pellon reunassa sijaitsevaa lautatapulia kohden, jonka läheisyydestä hän ennenkin oli kastematoja löytänyt. Päästyään tapulin viereen hän otti taskulampun, valaistakseen sillä pyyntialuetta, mutta ennenkuin hän ehti ottaa valon, eroitti hänen korvansa jotain supinaa lautatapulin toiselta puolen. Mies tuli uteliaaksi ja hiipi lähemmäksi. Nyt jo kuului vaimeaa hihitystä ja kuiskaus: »Älä näpistele.» Kastemadon hakija hiipi tapulin päähän ja tulkkasi taskulampun valon sille puolen, mistä äänet kuuluivat. Valon leimahtaessa kuului kirkaisu, jonka äänivivahdus vaikutti tutulta. Kyllä siinä silmänräpäysvalossa muutenkin selvisi kirkaisijan henkilöllisyys, mutta sen vieressä istui vieras, heidän ruokakuntaansa kuulumaton henkilö.

Vätyn mielestä tällä hetkellä riitti asialle jo toimitettu valotus ja mitään puhumatta hän lähti nopeasti hiippailemaan tielle.

Mennessään hän mietiskeli: »Lähes kaksikymmentä vuotta on kuulunut siitä päivästä, kun tämä Ulpukkani alttarin ääressä lupasi rakastaa minua myötä ja vastoin käymisessä — — — niin... Olisiko kenties puoleltani ollut sitä myötäkäymistä hänen oikkuihinsa nähden liiaksi?

Entäpä jos antaisin hänen tuntea vähäsen sitä ns. vastatuultakin, tekisiköhän se terää?»

Näissä mietelmissä asteli mies tienvieri pusikkoon, missä kasvoi nuorta koivun vesakkoa. Sieltä katkaisi hän kolme kappaletta noin metrin mittaista varpaa ja kotiin tultuaan asetti ne uunin päälle lämpiämään. Näillä hän aikoi tervehtiä vaimoaan tänä iltana, se oli vakaa päätöksensä. Ne hän aikoi tarjota vaimolle tervehdyttävänä palsamina, maistui-

vatpa ne sitten, miltä maistuvat.

Siellä tiellä astellessaan oli Vätykselle muistunut mieleen, miten hänen vaarivaimaansa oli elinpäivinä parantanut hevosen häntäkutkaa tuomenkuorivedellä, mutta mistä ne tuomet pimeässä löysi ja sitäpaitsi tässähän oli kyseessä vain päästäminen iltaikävelymielteestä, joten hän toivoi suomalaisen koivun kuorineen käytettynä tehoavan.

Ulpukka tuli kotiin ajallansa ja riisuutuessaan kertoi: »Kyllä siellä sitten oli hyvä puhuja. Oikein ihmettelin miten pitikään sen osata selittää sanaa niin kohdalleen, nuori mies kun vielä oli.»

Väkeä oli niin paljon, että oikein hiki tuli siinä ahtaudessa. Jouduinkin vielä uunin viereen istumaan, niin siinä oli lämmitä liiaksikin. No, mutta ethän ole vielä tiskannut, etkä leikannut matonkuteita, vaikka juuri lähtiesi niitä määrittelin iltatöiksesi?

Mies, Vätkele, kuunteli »heikomman astian» kielen kalisteluja puhumatta mitään. Hän oli käveltyä palattuaan keittänyt kahvia mielen virkistykseksi ja sitä oli vielä hellalla pannussa lämpimänä. Nainen, puhevuoronsa päätyttyä, tunnusteli kädellään pannun kylkeä ja todettuaan sen lämpöiseksi, kaateli ja joi muutaman kupillisen. Sitten hän riisuutui yöasuun ja alkoi laittaa petiä kuntoon.

Nyt tämä nahjuksena pidetty mies yskäisi pari kertaa isännän äänellä ja kysyi naiselta: »Missä sä tän iltana olit?» »Hartaustilaisuudessa tietenkin», tuli liukkaasti vastaus. »Vai hartaustilaisuudessa» sanoi mies painavasti, käveli uunin viereen, tempaisi viikelmästä uunilta koivunvesat ja ennenkuin Ulpukka ennätti tapahtumien tasalle ajatuksiinsa, tuns-

hän puolenkymmentä kirpaisevaa sivallusta istumapuolellaan ja niin nopeassa tahdissa, ettei hän ällistyksissään ennättänyt edes kirkaisemaan. Mies katkoi vitsat, pisti ne uuniin ja saneli harvaksen: »Siitä sait hartauden jatkoa.»

Silmänräpäyksen ajan seisoi nainen jähmettyneenä, sitten hyppäsi miehensä kaulaan, vikisi kuin kuoleva rotta ja hysteerisen itkun seasta soperteli anteeksi pyyntöä ja vakuutteli tästälähin karttavansa luvattomia iltaretkeä. »Täydellisesti kunnioitan sinua tästedes miehenä ja käskijänä, sillä näin nyt, että sinä uskallat panna jotain toimeksi, jotain oikein miehekkästä.»

Tämän tarinan voimme lopettaa, kuin hyvän sadun: »Siitä päivästä alkaen he elivät onnellisina aina elämänsä loppuun asti.»

Oppipojan kiireet

Kauppias Lampun pajassa tämän vuosisadan alussa takoneella seppä Koivistoisella oli oppipoikana M. Tikka. Kerran pahalla päällä ollessaan seppä moitti oppilasta: »Sinä olet kovin hidas.» »Kuinka niin», sanoi oppilas. »Minähän en nähtäin käydä talossasi syömässä kolme kertaa päivässä ja kerran päivässä kahvilla. Kävelen siis kahdeksan kertaa talon välin ja vielä puolenkymmentä kertaa puodin (kaupan) välin, niin eiköhän siinä olisi kylliksi oppipojan päivätöiksi, mutta minä vielä siinä välissä jotain kalkuttelen pajasakin. Kuinka minä siis mestarin mielestä olen hidas?» Ei keskusteltu enempää, mutta oppipoika sai heti niin sanotut »potkut».

Suvannon-Seutu

ilmestyy v. 1960 6 kertaa vuodessa ja maksaa 250 mk vuosikerta. Ilmoitusmaksu halpa ja suuremmista ilmoituksista alennus.

Toimituksen osoite:

Kulju 16.
Palomäki

Toimitus

Päätoimittaja: Santeri Ollikainen. Toimitt. sihteerit Eero Nas-kali.

Muu toimituskunta: Yrjö Raaska, Ester Pitkänen, Viktor Ryyppö ja Helmi Uosukainen.

KIHLAT — KELLO — LAHJAT

sopivasti meiltä

AJAN KELLO

Veikko Skyttä

Kouvola Valtakatu 13 puh. 2378

Helsinki

Töölö

E. Leinonk. 6. C 41

Karvonen Arvi

Sakkolan Vaio Oy:n

entisille osakkaille, jotka eivät vielä ole perineet osakemaksujaan, ilmoitetaan, että kuluva lokakuun 15 päivän jälkeen voitte asiassa kääntyä Suvanto-Säätiön puoleen, osoite Lempäälä, Osuuskassa, joka suorittaa saatavanne yhtiön varoista.

Saatavat olisi perittävä kuluva vuoden ja viimeistään vuoden 1961 aikana.

Hallintoneuvosto

MAASEUTUVÄKI.

Viisi palvelusvalmista konttoriamme: Lempäälässä, Viialassa, Kuljussa, Sääksjärvellä ja Säijässä ovat käytettävissänne varoja sijoittaessanne, edullisesti, myöskin tarvitessanne luottoa tarpeisiinne.

Kääntykää luottamuksellisesti puoleemme kaikissa raha-asioissanne.

Lempäälän Seudun Osuuskassa

Television näkyvyys on jo hyvä

suurella osalla sakkolalaisten asuma-aluetta. Tiedustelkaapa TV:n hankinnassa ehtojamme. Toimitamme, kuljetuksista laskutamatta, pitempienkin matkojen päähän.

Omaamme Sähkötarkastuslaitoksen myöntämät antenniurakoitsijaoikeudet koko maassa.

Myöskin silloin, kun tarvitsette pesukoneen tai muun sähkötaloustekniikkaa, kannattaa kysyä meiltäkin.

RAASKAN SÄHKÖLIKE

VALKEAKOSKI
Sääksmäentie 17
Puh. 810

VESILAHTI
Po. Lempäälä Mantere
Puh. Koski 41